

บทที่ 5

การจัดสรรมูลค่าเพิ่ม

(Allocation of Value-Added)

5.1 ความนำ

ในบทที่ 3 ได้อธิบายถึงโครงสร้าง intersectoral transaction มาแล้ว แต่ในบทนี้แสดงให้เห็น intersectoral transaction ในเทอมของความต้องการใช้แรงงาน (labor requirement) จะเป็นดังนี้

$A_{11}y_1 \dots A_{1j}y_j \dots A_{1n}y_n$ \vdots $A_{i1}y_1 \dots A_{ij}y_j \dots A_{in}y_n$ \vdots $A_{n1}y_1 \dots A_{nj}y_j \dots A_{nn}y_n$	E_1y_1 \vdots E_iy_i \vdots E_ny_n	B_1y_1 \vdots B_iy_i \vdots B_ny_n	C_1y_1 \vdots C_iy_i \vdots C_ny_n	X_1y_1 \vdots X_iy_i \vdots X_ny_n
$M_1y_m \dots M_jy_m \dots M_ny_m$	-	$B_{m1}y_1$ \vdots $B_{mj}y_j$ \vdots $B_{mn}y_n$	$C_{m1}y_1$ \vdots $C_{mj}y_j$ \vdots $C_{mn}y_n$	M_1y_m \vdots M_jy_m \vdots M_ny_m
$W_1y_w \dots W_jy_w \dots W_ny_w$	-			
$P_1y_p \dots P_jy_p \dots P_ny_p$	Dy_m			
$y(X_1) \quad y(X_j) \quad y(X_n)$	E^*y_m			

ดังนั้น เมื่อพิจารณาทางผลรวมตามแนวตั้ง

$$(50) \quad y(X_j) = \sum A_{ij}y_i + M_jy_m + W_jy_w + P_jy_p$$

ดังนั้นจากโครงสร้างนี้ จะเห็นว่าผลรวมทั้งหมดตามแนวนอน X_iy_j , จะไม่เท่ากับแนวตั้ง $y(x_j)$

จากสมการ (22) ที่ว่า $y_j = \sum a_{ij}y_i + m_jy_m + n_j$

จะได้ (51)
$$X_j y_j = A_{ij} y_i + M_j y_m + N_j$$

เมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในสมการ (51) กับสมการ (52) ส่วนแตกต่างระหว่าง $X_j y_j$ และ $y(X_j)$ กลายเป็น

(52)
$$X_j y_j - y(X_j) = N_j - (W_j y_w + P_j y_p)$$

N_j หมายถึง มูลค่าเพิ่ม (value-added) การผลิตภาคที่ j และ $(W_j y_w + P_j y_p)$ หมายถึง ปริมาณความต้องการแรงงาน (labor requirement) ในภาคการใช้จ่ายของคนงานและบุคคลที่มีใช้แรงงาน ส่วนแตกต่างนี้จะเป็นศูนย์ถ้าสินค้าทั้งหมดแลกเปลี่ยนกันอย่างเท่าเทียมกันในตลาด

สำหรับภาคการค้าต่างประเทศ ปริมาณความต้องการใช้แรงงานประกอบใน (M) การนำเข้ารวม (aggregate import) จะเท่ากับปริมาณความต้องการแรงงานประกอบใน E^* ของความต้องการส่งออก เพราะว่าตามกำหนด E^* จะเท่ากับ M เสมอ และดังนั้นมูลค่าในเทอมปริมาณความต้องการแรงงานในการผลิตของการนำเข้ารวมทั้งสองค่าเหมือนกัน เช่น y_m ดังนั้น

$$\begin{aligned} \sum E_i y_i + D y_m &= \sum e_i y_i (\sum E_i) + D y_m \\ &= (\sum E_i + D) y_m \\ &= E^* y_m \end{aligned}$$

ดังนั้น E^* เป็นมูลค่าในเทอมของ y_m นี่คือผลที่เกิดจากการที่สมมติว่าปริมาณแรงงานประกอบในมูลค่าของการนำเข้ารวมถูกวัดโดยปริมาณแรงงานประกอบในส่วนประกอบของการส่งสินค้าออกที่ต้องการใช้การนำเข้าเงินต่างประเทศเข้ามาเหมือนกัน

5.2 มูลค่าเพิ่มของภาคต่าง ๆ (Sectoral value-added)

มูลค่าส่วนเพิ่มของภาคต่าง ๆ ในเทอมหน่วยเงินตรา หมายถึง มูลค่าส่วนเกินเป็น

มูลค่าเงินบาทของผลผลิตที่มากกว่าการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละภาค ซึ่งจะ เท่ากับรายได้ของภาคต่าง ๆ

$$\text{จากสมการที่ (3)} \quad Z_j = X_j - (\Sigma A_{ij} + M_j)$$

รายได้ของภาคเหล่านี้กระจายอยู่ในรูปของค่าจ้างและกำไร

$$\text{จากสมการที่ (4)} \quad Z_j = W_j + P_j$$

Z_j ในสมการที่ 3 เป็นมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (produced value-added) และ Z_j ในสมการที่ 4 เป็นมูลค่าคำนวณทางรายรับ (received value-added)

พิจารณามูลค่าเพิ่มภายในภาคต่าง ๆ (sectoral value-added) ในเทอมของความต้องการแรงงาน (labor requirement) จะกำหนดตามมูลค่าส่วนเกินปริมาณความต้องการแรงงานประกอบในผลผลิตมากกว่าปัจจัย (input) ในแต่ละภาคก็คือ ระดับแรงงานในแต่ละภาค

$$(53) \quad N_j = X_j y_j - (\Sigma A_{ij} y_i + M_j y_m)$$

เมื่อ N_j หมายถึง มูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (produced value-added) ในภาคที่ j

ค่าจ้างและกำไรถูกสมมติเป็นการใช้จ่ายตามรูปแบบการใช้จ่าย พิจารณาปริมาณทั้งหมดของความต้องการใช้แรงงานประกอบในการใช้จ่ายของคณงานและบุคคลที่มีใช้แรงงานแสดงโดย

$$(54) \quad \bar{N}_j = W_j y_w + P_j y_p$$

\bar{N}_j หมายถึง มูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับ (received value-added) ในภาคที่ j มูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับของบางภาคจะไม่เท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิตในภาคเหล่านั้น เพราะว่าทั้งสองค่าอยู่ในรูปของความต้องการแรงงาน ถ้าเกิดการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกันในตลาดแล้วมูลค่าเพิ่มทั้งสองค่าจะมีค่าเท่ากัน

ภายใต้การสมมติของสมการอุปสงค์-อุปทานในแต่ละภาคของการผลิต, ระดับผลผลิตทั้งหมดจะมีความสัมพันธ์

$$(55.1) \quad X_i = \sum a_{ij} X_j + e_i M + B_i + C_i - D_i$$

(55)

$$(55.2) \quad M = \sum m_j X_j + B_m + C_m$$

โดยที่ตามเงื่อนไขของผลิตภาพสุทธิ (net producibility) พอเพียง ดังนั้นระดับผลผลิตถูกกำหนด ณ ระดับที่พอเพียงทางเศรษฐศาสตร์ สำหรับระดับ $(B_i + C_i - D_i)$ และ $(B_m + C_m)$ จะเป็นบวกโดยการประมาณสมการจะเป็น

$$(56.1) \quad X_i = \sum F_{ir} (B_r + C_r - D_r) + F_{im} (B_m + C_m)$$

(56)

$$(56.2) \quad M = \sum F_{mr} (B_r + C_r - D_r) + F_{mm} (B_m + C_m)$$

เมื่อ element ของ F เป็น inverse matrix $[\Delta_N^{-1}]$

$$[\Delta_N]^{-1} = \begin{vmatrix} F_{ir} & F_{im} \\ F_{mr} & F_{mm} \end{vmatrix} \neq 0$$

เมื่อมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (produced value-added) ในภาคที่ j เป็น

$$N_j = n_j X_j$$

แทนค่า X_j ในสมการที่ (56) จะได้ความสัมพันธ์

$$(57) \quad N_j = y_{wj} \sum W_j + y_{pj} \cdot (\sum P_i + D) - y_{mj} D$$

พิจารณาความหมายของความสัมพันธ์นี้ เขียนได้

$$(58) \quad N_j + y_{mj} D = y_{wj} \sum W_j + y_{pi} \cdot (\sum P_i + D)$$

ดังได้กล่าวมาแล้ว y_{wi} , y_{pi} และ y_{mj} หมายถึง ปริมาณแรงงานที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้าเพื่อสนองอุปสงค์ขั้นสุดท้ายรวม (aggregate final demand) และการนำเข้าของคณงานและบุคคลที่มีใช้แรงงาน

ด้านขวาของสมการ (58) เป็นปริมาณความต้องการแรงงานทั้งหมดในภาคที่ j ที่ใช้ผลิตสินค้าเพื่อสนองอุปสงค์ขั้นสุดท้ายมูลค่า $\Sigma W_i + \Sigma P_i + D$ ในที่นี้ D หมายถึง ดุลการชำระเงินขาดดุล ซึ่งมีบทบาทต่อการใช้จ่ายรวมของบุคคลที่มีใช้แรงงานทำให้เกิดเงินเพื่อได้ ดังนั้นการขาดดุลการชำระเงิน (D) เป็นการกู้ยืมของบุคคลที่มีใช้แรงงาน ส่วนทางด้านซ้ายของสมการ (43), N_j หมายถึง ปริมาณแรงงานที่จ้างจริงในภาคที่ j และ y_{mj} D หมายถึง ปริมาณแรงงานที่ใช้ในภาค j เพื่อผลิตเงินตราต่างประเทศมูลค่า $= D$ เพื่อแลกเปลี่ยนเงินกู้จากต่างประเทศ
ความสัมพันธ์ (57) เขียนได้ว่า

$$(59) \quad N_j = y_{wi} \cdot \Sigma W_i + y_{pj} \Sigma P_i + (y_{pj} - y_{mj}) D$$

$y_{pj} D$ หมายถึง ปริมาณแรงงานจ้างในภาคที่ j จำเป็นใช้การผลิตเพื่อตอบสนองอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของบุคคลที่มีใช้แรงงานมูลค่า $= D$ การใช้จ่ายของบุคคลที่มีใช้แรงงาน (D) ถูกชดเชยในจำนวนเงินที่กู้ยืมจากต่างประเทศและต้องจ่ายในเทอมเงินตราต่างประเทศในอนาคตอันไกล ได้ D บาทของเงินตราต่างประเทศ, $y_{mj} D$ ปริมาณแรงงานต้องถูกจ้างในภาคที่ j ดังนั้น $(y_{pj} - y_{mj}) D$ ปริมาณแรงงานส่วนเกิน (บวกหรือลบ) สำหรับการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ (D) จากต่างประเทศและการใช้จ่ายของคณงานเพิ่มขึ้นทั้งสองอย่างจำนวนเท่า ๆ กัน $(y_{pj} - y_{mj}) D$ ปริมาณแรงงานที่ต้องการใช้สามารถพิจารณาตามผลประโยชน์ (gain) หรือผลเสีย (loss) ในมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (produced value added) ของภาคที่ j เพราะ D เป็นดุลการชำระเงินขาดดุล ความสัมพันธ์ที่ (59) กำหนดมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิตในภาคที่ j ภายในภาคตามค่าจ้างและกำไร และการได้ประโยชน์ (gain) หรือเสียผลประโยชน์ (loss) จากดุลการชำระเงินขาดดุลของ

ภาคต่าง ๆ ตามลำดับ, $y_{wj}W_i$ เป็นปริมาณแรงงานที่ใช้ในภาค j เพื่อให้ได้รายได้ W_i จึงจำเป็นต่อการดำรงค่าใช้จ่ายของคนงาน, $y_{pj}P_i$ เป็นปริมาณแรงงานที่ใช้ในภาค j เพื่อให้ได้รายได้ P_i จึงจำเป็นต่อการดำรงค่าใช้จ่ายของบุคคลที่มีใช้แรงงาน $(y_{pj} - y_{mj}) D$ หมายถึง การได้ผลประโยชน์ (gain) หรือการเสียประโยชน์ (loss) ในดุลการชำระเงินที่ขาดดุล D ในที่นี้พิจารณาแยก N_j ปริมาณมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (unit of produced value-added) ในภาคที่ j ว่า, $(y_{wj}W_i + y_{pj}P_i)$ ปริมาณมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับโดยภาคที่ j และ $(y_{pj} - y_{mj}) D$ ปริมาณถูกนับตามผลประโยชน์ (gain) หรือผลเสีย (loss) จากดุลการชำระเงินขาดดุล ดังนั้นปริมาณแรงงานทั้งหมดถูกแบ่งตามลำดับของภาค

การที่แยก N_j ปริมาณมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิต (units of produced value-added) ของภาคที่ j , $(y_{wj}W_i + y_{pj}P_i)$ ปริมาณแรงงานแยกออกตามภาคที่ i ดังนั้นปริมาณแรงงานทั้งหมดแยกออกมาตามภาคที่ i จากภาคต่าง ๆ จะเป็น

$$(60) \quad \bar{N}_i = y_w W_i + y_p P_i$$

เมื่อ \bar{N}_j เป็นมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับ (received value-added) ของภาคที่ j แยก N_j หน่วยของแรงงาน, $(y_{pj} - y_{mj}) D$ ปริมาณทางซ้ายที่จะได้ผลประโยชน์ (gain) หรือเสียผลประโยชน์ (loss) จากดุลการชำระเงินขาดดุล แล้วปริมาณทั้งหมดของผลประโยชน์ (gain) หรือเสียประโยชน์จากดุลการชำระเงินขาดดุลจะเป็น

$$(61) \quad (y_p - y_m) D = \Sigma (y_{pj} - y_{mj}) D$$

ซึ่งเรียกว่า ผลประโยชน์รวมหรือผลเสยรวมจากดุลการชำระเงินขาดดุล (aggregate gain or loss from the balance of payments deficit)

จากความสัมพันธ์ที่ (57) และ (60)

$$(62) \quad N_j = \Sigma \Sigma [y_{wj} W_i + y_{pj} P_i + (y_{pj} - y_{mj}) D] \\ = \Sigma \bar{N}_j + (y_p - y_m) D$$

นี้หมายความว่ามูลค่าเพิ่มทางผลผลิตทั้งหมด (total produced value-added) จะเท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับทั้งหมด (total received value-added) บวกผลประโยชน์หรือผลเสียทั้งหมดจากดุลการชำระเงินขาดดุล (aggregate gain or loss from the balance of payment deficit) จากข้อมูลที่มีอยู่นำค่าออกมาแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การจัดสรรมูลค่าเพิ่ม (Allocation of Value-added)

(หน่วย: คน: ปี: ล้านบาท)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	3,351,520.5594	217,249.3916	1,400,873.5399	507,488.6198	150,543.0083	104,605.0719	511,054.8705	98,682.9229	519,844.9030
2	28,477.9625	1,648.8232	9,625.7470	3,128.9716	1,051.1435	703.5740	3,114.7365	665.9566	3,494.7638
3	38,045.6601	2,437.4488	15,570.6690	5,588.5641	1,675.7132	1,160.4695	5,622.5606	1,095.0929	5,766.8145
4	50,154.8796	3,206.0736	20,443.6908	7,324.2731	2,200.7744	1,523.0882	7,367.4704	1,437.3654	7,568.7412
5	28,505.9927	1,667.7460	9,835.0725	3,235.8745	1,072.1871	720.5229	3,225.5335	681.7538	3,579.1416
6	6,593.0167	404.6777	2,493.6510	862.1517	269.9018	184.4557	864.0415	174.2678	916.4729
7	10,302.9608	629.6656	3,865.3386	1,330.9219	418.6228	285.6873	1,333.2589	269.9423	1,419.4183
8	13,798.0546	794.2902	4,610.7834	1,488.4781	503.9850	336.5779	1,480.5434	318.6477	1,671.7859
9	25,209.7104	1,476.3329	8,714.3886	2,870.3144	949.8662	638.5549	2,861.4938	604.1765	3,171.9881
10	9,858.9276	610.1453	3,786.7413	1,319.2732	409.3907	280.5321	1,323.2301	264.9749	1,393.8798
11	6,694.2498	418.4199	2,618.9099	920.5707	282.7534	194.3623	924.1900	183.5328	965.7670
12	59,629.3569	3,283.9701	18,209.0212	5,540.6738	2,006.1207	1,314.8963	5,472.8102	1,246.9852	6,529.4491
13	232,441.9560	14,548.7523	91,167.7957	32,085.3471	9,841.2045	6,767.6693	32,215.5711	6,390.3465	33,628.0720
14	74,626.6221	4,604.8154	28,505.8943	9,904.2727	3,083.0779	2,110.6501	9,931.1420	1,993.2200	10,487.0552
15	324,095.9591	19,647.8244	119,750.0500	40,910.2184	12,984.1936	8,837.0523	40,947.7452	8,352.0336	43,904.7482
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Received Value-Added	4,259,955.8683	272,628.3770	1,740,071.2932	623,998.5251	187,291.9471	129,663.1647	627,739.1977	122,366.7689	644,343.0006

ต่อตารางที่ 14

(หน่วย: คน: ปี: ล้านบาท)

	10	11	12	13	14	15	16	D	Produced Value-added
1	160,448.6261	136,067.5180	666,332.9591	2,855,317.6420	821,405.3679	3,760,768.8842	-	-436,411.1451	14,825,792.7395
2	1,198.7504	1,030.4664	4,536.0651	18,903.3396	4,594.2067	18,488.7815	-	-1,561.4638	99,101.4638
3	1,797.4030	1,526.2976	7,400.0856	31,632.4537	8,976.9874	40,729.9865	-	-6,608.5795	162,417.6310
4	2,363.4975	2,007.5184	9,714.4547	41,505.6123	11,747.4514	53,203.8637	-	-2,909.3349	218,859.4198
5	1,214.3728	1,042.5111	12,775.2484	19,392.1414	4,808.0378	19,688.6673	-	-1,869.5089	109,575.2945
6	296.6886	253.2017	1,181.2304	5,000.2314	1,341.3333	5,848.2764	-	557.7945	27,241.5931
7	461.3606	393.9411	1,830.3428	7,739.7677	2,063.1112	8,952.8350	-	-1,118.0142	40,179.1607
8	576.9809	496.3501	2,171.5756	9,034.1665	2,170.4163	8,644.4284	-	984.6286	49,081.6926
9	1,075.1480	922.8763	4,111.0524	7,022.2965	14,931.4302	10,696.5859	-	157,7103	85,413.9254
10	447.8357	381.8196	1,794.9530	7,613.2178	2,066.3497	9,087.2576	-	-1,353.6703	39,284.8581
11	307.5291	261.8896	1,242.3573	5,281.6246	1,453.0147	6,452.3133	-	287.0217	28,488.5061
12	2,369.3993	2,050.2581	8,535.9929	35,002.6004	7,581.4942	27,206.1954	-	17,892.6896	203,871.9134
13	10,695.0100	9,106.3194	43,252.7672	183,938.5683	50,695.8447	225,415.1804	-	1,402.0044	983,592.4089
14	3,378.4763	2,881.4622	13,508.8778	57,256.9577	15,476.0224	67,853.4063	-	-4,136.7496	301,465.7528
15	14,379.8391	12,290.4698	56,666.6647	239,136.9283	62,971.0383	270,744.2469	-	54,319.7508	1,329,938.7627
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Received Value-Added	201,010.9174	170,712.8994	835,054.6223	3,523,777.5482	1,012,282.1062	4,533,780.9088	-	-380,366.8664	18,504,304.1224

ในตารางนี้ความหมายทางเศรษฐศาสตร์ของการรวมค่าตามแถวอน (row) แต่ละแถว แสดงโดยความสัมพันธ์ในสมการที่ (59) และการรวมตามแนวแถวตั้ง (column) แสดง โดยความสัมพันธ์สมการที่ (45) หรือ (46) ผลรวมตามแถวแนวอนแสดงถึงมูลค่าเพิ่มทาง การผลิตในแต่ละภาค ผลรวมตามแถวตั้งเป็นมูลค่าเพิ่มทางรายรับของแต่ละภาค หรือก็คือ ผลประโยชน์ (gain) หรือผลเสีย (loss) ทั้งหมดจากดุลการชำระเงินขาดดุล

ตามข้อสมมติสมการอุปสงค์อุปทานในแต่ละสมการ ถ้าการแลกเปลี่ยนเท่าเทียมกับ ของสินค้าต่าง ๆ ในตลาดมูลค่าเพิ่มคำนวณทางการผลิตในภาคต้องเท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณ ทางรายรับในภาคเดียวกัน แต่ความจริงแม้ว่ามูลค่าเพิ่มคำนวณทางการผลิตในภาคต่าง ๆ เท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับก็ไม่ได้หมายความว่าเกิดการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกันในการแลกเปลี่ยนสินค้าในตลาดจะพิสูจน์ต่อไปนี้

1) ในกรณีที่มีการแลกเปลี่ยนเท่าเทียมกันในการแลกเปลี่ยนสินค้าในตลาดความต้องการแรงงาน (labor requirement) ทั้งหมดจะเท่ากัน

$$y_1 = \dots\dots\dots = y_{16} = y_m = y_w = y_p = y^*$$

ดังนั้นมูลค่าเพิ่มคำนวณทางการผลิตและมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับ

$$(63.1) \quad N_j = \left[X_j - (\Sigma A_{1j} - M_j) \right] y^*$$

(63)

$$(63.2) \quad \bar{N}_j = (W_j + P_j) y^*$$

สำหรับการสมมติสมการอุปสงค์-อุปทาน

$$(64) \quad X_j = \Sigma A_{1j} + M_j + W_j + P_j$$

แล้ว

$$(65) \quad N_j = \bar{N}_j$$

เมื่อการแลกเปลี่ยนของสินค้าทั้งหมดเท่าเทียมกัน มูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิตในแต่ละภาค เท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับภาคนั้น ๆ

2) ในกรณีมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิตในภาคต่าง ๆ เท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับในระดับภาคเดียวกัน

$$(66) \quad N_j = y_w W_j + y_p P_j$$

หารทั้ง 2 ข้างด้วยรายรับของภาคที่ j

$$(67) \quad \frac{N_j}{Z_j} = \frac{y_w W_j + y_p P_j}{W_j + P_j}$$

ที่ซึ่งแสดงได้ว่า

$$(68) \quad \bar{y}_j = y_j^o$$

เมื่อ \bar{y}_j เป็นความต้องการแรงงานโดยตรง (direct labor requirement) ในการผลิตของผลผลิตภายในประเทศที่ j และ y_j^o หมายถึง ค่าเฉลี่ยมูลค่าของ y_w และ y_p ซึ่งถูกถ่วงน้ำหนักโดยค่าเฉลี่ยของ W_j และ P_j ตามลำดับ

ตามที่อธิบายไว้ ถ้าความต้องการแรงงานโดยตรงทั้งหมดเท่ากัน การแลกเปลี่ยนสินค้าทั้งหมดจะเท่าเทียมกันในตลาดในความสัมพันธ์ที่ (67) ถ้าส่วนแบ่งสัมพัทธ์ที่ได้อัตรา (P_j/W_j) ของภาคต่างๆ กันเท่ากัน ค่าของ y_j^o ของภาคต่าง ๆ เท่ากัน ค่า y จะมีค่าเท่ากันด้วย ดังนั้นการแลกเปลี่ยนสินค้าในตลาดจึงเท่าเทียมกันแล้วในสถานการณ์แสดงโดยความสัมพันธ์ที่ (67) ที่ซึ่งมูลค่าเพิ่มคำนวณทางผลผลิตเท่ากับมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับในภาคต่าง ๆ ถ้าการเปรียบเทียบส่วนแบ่งที่ได้รับเท่ากัน การแลกเปลี่ยนสินค้าก็เท่าเทียมกัน แต่ถ้าสถานการณ์ (67) ยังคงเป็นอยู่แต่การเปรียบเทียบส่วนแบ่งที่ได้รับต่างกัน การแลกเปลี่ยนสินค้าที่เท่าเทียมกันจะไม่เกิดขึ้น

ดังนั้นจากตารางที่ (14) ในภาคต่าง ๆ เห็นความแตกต่างระหว่างมูลค่าเพิ่ม

คำนวณทางผลผลิต (produced value-added) และมูลค่าเพิ่มคำนวณทางรายรับ (received value-added) ในแต่ละภาคตามลำดับจึงเกิด

(ก) การแลกเปลี่ยนสินค้าที่ไม่เท่าเทียมกันในเศรษฐกิจไทยสำหรับปี 2518 แสดงโดยการประมาณความต้องการใช้แรงงาน (labor requirement) ที่คำนวณออกมาต่างกัน

(ข) มีความแตกต่างในส่วแบ่งเชิงสัมพัทธ์ได้รับ (relative share) ในภาคต่าง ๆ ที่ซึ่งจะแสดงและอธิบายในบทต่อไป